

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1108

av **Finn Bengtsson (M)**

Läkemedelsutprovning på medvetslösa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om problemet med läkemedelsutprovning på medvetslösa personer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett negligerat men viktigt problem som hotar utvecklingen av läkemedel är den situation som gäller för medvetslösa, vanligen akut medvetslösa patienter, som vanligen behandlas på landets intensivvårdsavdelningar, inte sällan på universitetssjukhusen.

God tillgång till potenta läkemedel för att behandla svårt sjuka och medvetslösa patienter är inte sällan av livräddande karaktär. Samtidigt är denna grupp av läkemedel vanligen kraftfulla behandlingsverktyg som ständigt måste utvecklas för att optimera möjligheterna till att vara både effektiva och säkra att hantera inom intensivvården.

Ett problem är att denna typ av prövning av läkemedel idag i princip är omöjlig att genomföra i Sverige. Detta för att en medvetslös person inte kan lämna ett så kallat informerat samtycke om att delta i utprovningen. Såsom lagen är utformad är därmed Läkemedelsverket, som måste godkänna alla läkemedelsprövningar som sker i Sverige, förhindrat att ge sitt godkännande för detta. Någon nyutveckling av läkemedelsstrategier för svårt sjuka medvetslösa personer förekommer alltså inte i vårt land.

Detta har två allvarliga konsekvenser. Den första är en allmän konsekvens i det att Sverige och svenska patienter inte kan undersökas för hur nya och potentiellt livräddande läkemedelsstrategier inom intensivvården faller ut. Vi är alltså helt hänvisade till enbart andra länders erfarenheter på området, där man redan löst ut denna etiska problematik. Detta är olyckligt då andra länders sjukvårdsrutiner, patientunderlag m.m. i övrigt inte nödvändigtvis måste vara identiskt med de förhållanden som råder här i Sverige. Den andra är en specifik konsekvens för den enskilda patienten som berörs i det att denna/denne förhindras prova en behandling som med rimligt stor sannolikhet kan vara till gagn för denna person.

Andra länder har löst detta ”moment 22”-liknande problem med att medvetslösa personer naturligt nog inte kan ge sitt informerade samtycke med att en sådan person

tilldelas en så kallad ställföreträdare som fungerar ungefär som en god man för att tillvarata den medvetslösas medicinska intressen under den tid det inte går att erhålla ett sådant samtycke på annat sätt.

Jag anser att detta problem behöver lösas med en översyn av bland annat etikprövningslagen där så är relevant utifrån denna frågeställning, och att det arbetas in i den nationella läkemedelsstrategin hur läkemedel ska kunna utprovas på medvetslösa personer.

Finn Bengtsson (M)